

Független Könyvvizsgálói Jelentés

A CIG Pannónia Életbiztosító Nyrt.
részvényesei részére

A konszolidált pénzügyi kimutatások könyvvizsgálatáról készült jelentés

Vélemény

Elvégeztük a CIG Pannónia Életbiztosító Nyrt. (a „Társaság”) és leányvállalatai (együtt a „Csoport”) mellékelt 2017. évi konszolidált pénzügyi kimutatásainak a könyvvizsgálatát, amely konszolidált pénzügyi kimutatások a 2017. december 31-i fordulónapra elkészített konszolidált pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásból - melyben az eszközök és források egyező végösszege 105.629.444 E Ft, az adózott eredmény 2.598.336 E Ft nyereség -, az ezen időponttal végződő évre vonatkozó konszolidált átfogó jövedelemre vonatkozó kimutatásból, konszolidált saját tőke változásainak kimutatásából, konszolidált cash flow-k kimutatásából, valamint a számviteli politika jelentős elemeinek összefoglalását is tartalmazó konszolidált kiegészítő megjegyzésekből állnak.

Véleményünk szerint a konszolidált pénzügyi kimutatások megbízható és valós képet adnak a Csoport 2017. december 31-én fennálló konszolidált vagyoni helyzetéről valamint az ezen időponttal végződő pénzügyi évre vonatkozó konszolidált jövedelmi helyzetéről és konszolidált cash flow-iról a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardokkal - ahogyan azokat az EU befogadta - („EU IFRS-ek”) foglaltakkal összhangban, valamint minden lényeges vonatkozásban a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény (a továbbiakban: „számviteli törvény”) EU IFRS-ek szerint összeállított konszolidált pénzügyi kimutatásokra vonatkozó kiegészítő követelményeinek megfelelően készült.

A vélemény alapja

Könyvvizsgálatunkat a Magyar Nemzeti Könyvvizsgálói Standardokkal összhangban és a könyvvizsgálatra vonatkozó - Magyarországon hatályos - törvények és egyéb jogszabályok - ideértve az Európai Parlament és a Tanács 537/2014/EU (2014. április 16.) Rendeletét a közérdeklődésre számot tartó gazdálkodó egységek jogszabályban előírt könyvvizsgálatára vonatkozó egyedi követelményekről („537/2014/EU Rendelet”) is - alapján hajtottuk végre. Ezen standardok értelmében fennálló felelősségünk bővebb leírását jelentésünk „A könyvvizsgálónak a konszolidált pénzügyi kimutatások könyvvizsgálatáért való felelőssége” szakasza tartalmazza.

Függetlenek vagyunk a Csoporttól a vonatkozó, Magyarországon hatályos jogszabályokban és a Magyar Könyvvizsgálói Kamarának a könyvvizsgálói hivatás magatartási (etikai) szabályairól és a fegyelmi eljárásról szóló szabályzatában, valamint az ezekben nem rendezett kérdések tekintetében a Nemzetközi Etikai Standardok Testülete által kiadott „Könyvvizsgálók Etikai Kódexe”-ben (az IESBA Kódex-ben) foglaltak szerint, és megfelelünk az ugyanezen normákban szereplő további etikai előírásoknak is.

Meggyőződésünk, hogy az általunk megszerzett könyvvizsgálati bizonyíték elegendő és megfelelő alapot nyújt véleményünkhöz.

Kulcsfontosságú könyvvizsgálói kérdések

A kulcsfontosságú könyvvizsgálati kérdések azok a kérdések, amelyek szakmai megítélésünk szerint a legjelentősebbek voltak a tárgyidőszaki konszolidált pénzügyi kimutatások általunk végzett könyvvizsgálata során. Ezeket a kérdéseket a konszolidált pénzügyi kimutatások egésze általunk végzett könyvvizsgálatának összefüggésében és az arra vonatkozó véleményünk kialakítása során vizsgáltuk, és ezekről a kérdésekről nem bocsátunk ki külön véleményt. Minden egyes alábbi kérdés esetében a könyvvizsgálati megközelítésünk leírása ebben a kontextusban történt.

Teljesítettük „A könyvvizsgálónak a konszolidált pénzügyi kimutatások könyvvizsgálataért való felelőssége” szakaszban leírt felelősségünket, beleértve az alább részletezett kérdésekkel kapcsolatosakat is. Ennek megfelelően a könyvvizsgálatunk magába foglalta a konszolidált pénzügyi kimutatásokban foglalt lényeges hibás állításokra vonatkozó kockázatbecslésünk alapján kialakított eljárásoknak a végrehajtását. A könyvvizsgálati eljárásaink eredményei - beleértve az alábbi kérdéseket célzóan végrehajtott eljárásokat is - nyújtanak alapot a konszolidált pénzügyi kimutatásokra vonatkozó könyvvizsgálói véleményünkhöz.

A szavatoló tőke követelmények számítása a Szolvencia 2 előírásokkal összhangban

A biztosítók a Szolvencia 2 előírásoknak megfelelően kötelesek kiszámítani a szavatoló tőkájüket és a szavatoló-tőkemegfelelésükre vonatkozó felügyeleti jelentéstételi kötelezettségeiket teljesíteni. A konszolidált pénzügyi kimutatások kiegészítő megjegyzések 7. megjegyzésében a Csoport bemutatja a Szolvencia 2 előírások szerinti szavatoló tőke helyzetét. A Szolvencia 2 szabályozás alatti szavatoló tőke számítás komplex, magában foglal számos jövőbeli feltételezést és jelentős mértékű becslést igényel, mivel a kötelezettségek a legjobb becsléseik alapján, a befektetések pedig valós értéken kerülnek meghatározásra.

Ezért ezt kulcsfontosságú könyvvizsgálói kérdésnek tekintjük.

Értékeljük a vezetés becsléseiben alkalmazott módszertant, modelleket és feltételezéseket, és a nagyfokú bonyolultságra, valamint a számítások sajátosságaira való tekintettel biztosításmatematikai szakembereket vontunk be vizsgálatainkba.

A vezetés által a legjobb becslés számítások során használt cash-flow előrejelzésből kiválasztott mintán biztosításmatematikai szakembereink független újraszámítást végeztek, annak felmérésére, hogy a vezetés figyelembe vett-e valamennyi szükséges pénz be- és kiáramlást, amelyek szükségesek a jövőbeli biztosítási és viszontbiztosítási kötelezettségek teljesítéséhez.

Szintén értékeltük a Csoport által a 7. megjegyzésben közzétett információk megfelelőségét.

Az élet és nem-élet biztosítástechnikai tartalékok értékelése

Az élet és nem-élet biztosítástechnikai tartalékok értékelése jelentős mértékű feltételezéseket és összetett döntéseket foglal magában. Ahogy az a konszolidált pénzügyi kimutatások kiegészítő megjegyzések 34. 35. és 36. megjegyzéseiben bemutatásra került, az élet és nem-élet biztosítástechnikai tartalékok a mérlegfőösszeg 81%-át képviselik 2017. december 31-én. Ezen tartalékok meghatározásához különféle módszereket, beleértve sztochasztikus előrejelzéseket, használnak.

Ezen módszerek alapjául különböző explicit vagy implicit feltevések szolgálnak, amelyek az élet és nem-élet biztosítástechnikai tartalékok mérlegfőösszeghez viszonyított relatív nagyságával együtt, arra vezettek bennünket, hogy ezt kulcsfontosságú könyvvizsgálói kérdésnek tekintsük.

Megértettük és teszteltük az élet és nem-élet biztosítástechnikai tartalékok képzési folyamatának alapjául szolgáló szabályzatokat és ellenőrzéseket.

Biztosításmatematikai szakembereket vontunk be a Csoport által az élet és nem-élet biztosítástechnikai tartalékok számításához használt módszerek, modellek és feltételezések megértéséhez. Értékeljük és teszteltük a módszereket, modelleket és biztosításmatematikai feltételezéseket, összehasonlítva azokat az alapul szolgáló hatályos biztosítási kötvényekhez és a Csoport értékelési gyakorlatához.

Könyvvizsgálati eljárásaink magukban foglalták a Csoport kötelezettség megfelelőségi teszthez használt módszertanának értékelését, és az élet és nem-élet biztosítástechnikai tartalékok éves változásának elemzését is. Értékeljük, hogy az élet és nem-élet biztosítástechnikai tartalékok éves változásai összhangban vannak-e a Csoport általunk tapasztalt üzleti fejlődésével, a piaci referenciákkal és a feltételezések változásaival.

Összehasonlítottuk továbbá az élet és nem-élet biztosítástechnikai tartalékok számításának alapjául szolgáló adatokat az alátámasztó dokumentációkhoz.

Szerződésekből kiválasztott mintán független újraszámolást végeztük.

Szintén értékeltük a Csoport által a 34. 35. és 36. megjegyzésekben közzétett információk megfelelőségét.

Az informatikai (IT) rendszerektől való erős függés

A Csoport pénzügyi beszámolási folyamatának jelentős része nagymértékben függ az IT rendszereknek az információk rögzítésére, tárolására és kinyerésére vonatkozó automatizált folyamataitól és ellenőrzésétől. Ezen folyamatok és kontrollok alapvető eleme, hogy biztosítsák a megfelelő felhasználói hozzáférés és változás menedzsment protokollokat, valamint azok betartását.

Ezek a protokollok azért fontosak, mert biztosítják, hogy az IT rendszerekhez és a kapcsolódó adatokhoz való hozzáférés és azok változtatása megfelelő módon és engedélyezetten történjen.

Az IT rendszerek összetettsége és az alkalmazási kontrollok természete miatt tartjuk ezt a témát kulcsfontosságú könyvvizsgálói kérdésnek.

Megértettük, valamint értékeltük az általános IT ellenőrzési környezetet és az alkalmazott kontrollokat, amelyek magukban foglalják rendszerekhez és az adatokhoz való hozzáférés valamint a rendszer változtatások ellenőrzését. Könyvvizsgálati eljárásainkat a rendszer pénzügyi jelentősége és automatizált eljárások rendszer általi támogatása szerint határoztuk meg. Mivel az IT rendszerekre és alkalmazás kontrollokra vonatkozó könyvvizsgálati eljárások speciális szakértelmet igényelnek, IT audit szakembereket is bevontunk az ellenőrzési eljárásainkba. Teszteltük a megfelelő hozzáférési jogosultságokra vonatkozó kontrollok működési hatékonyságát és vizsgáltuk, hogy csak a jogosult felhasználók voltak képesek létrehozni, módosítani vagy törölni felhasználókat a releváns vizsgált alkalmazások esetében. Szintén teszteltük rendszer fejlesztések és programváltoztatások ellenőrzésének működési hatékonyságát annak megállapítására, hogy ezeket a rendszer módosításokat megfelelően engedélyezték, valamint megfelelően fejlesztették, és hajtották végre. Továbbá értékeltük és teszteltük a könyvvizsgálat szempontjából releváns folyamatokba épített alkalmazás kontrollok kialakításának és működésének hatékonyságát.

Az MKB biztosítók akvizíciója

A Csoport 2016. október 7-én adásvételi szerződést kötött az MKB Életbiztosító Zrt. és az MKB Általános Biztosító Zrt. ("új Leányvállalatok") megvásárlásáról. Az adásvételi tranzakció 2017. január 1-jén teljesült.

Az akvizíció számviteli elszámolása tekintetében elolvastuk az adásvételi szerződést és egyeztettük a kifizetett ellenértéket a szerződéshez.

A konszolidált pénzügyi kimutatások kiegészítő megjegyzések 49. megjegyzésében a Csoport bemutatja az akvizíció részleteit.

A megvásárolt új Leányvállalatok a Csoport mérlegfőösszegének 29%-át tették ki 2017. január 1-jén.

Az akvizíciónak a konszolidált mérlegfőösszeghez viszonyított relatív nagysága miatt ezt kulcsfontosságú könyvvizsgálói kérdésnek tekintjük.

Megvizsgáltuk az eszközök és kötelezettségek valós értékelését, és biztosításmatematikai szakembereket vontunk be az élet- és nem-élet biztosítástechnikai tartalékok valós értékelésénél alkalmazott feltételezések értékelésébe.

Értékeljük a vételár allokációjának megfelelőségét és az előnyös vételen elért nyereség elszámolásának megfelelőségét az IFRS 3 követelményeinek megfelelően.

Értékeljük a számviteli elszámolás megfelelőségét a releváns EU IFRS-ek szempontjából.

Szintén értékeljük a Csoport által a 49. megjegyzésben közzétett információk megfelelőségét.

Egyéb információk

Az egyéb információk a Csoport 2017. évi konszolidált üzleti jelentéséből, amelyet a könyvvizsgálói jelentés dátumát megelőzően megkaptunk valamint a Csoport Éves Jelentéséből állnak, amelyet várhatóan a könyvvizsgálói jelentés dátuma után bocsátanak rendelkezésünkre. A vezetés felelős az egyéb információkért ideértve a konszolidált üzleti jelentésnek a számviteli törvény, illetve egyéb más jogszabály vonatkozó előírásaival összhangban történő elkészítéséért. A jelentésünk „Vélemény” szakaszában a konszolidált pénzügyi kimutatásokra adott véleményünk nem vonatkozik az egyéb információkra.

A konszolidált pénzügyi kimutatások általunk végzett könyvvizsgálóval kapcsolatban a mi felelősségünk az egyéb információk átolvasása és ennek során annak mérlegelése, hogy 1) az egyéb információk lényegesen ellentmondanak-e az a konszolidált pénzügyi kimutatásoknak vagy a könyvvizsgálat során szerzett ismereteinknek, vagy egyébként úgy tűnik-e, hogy azok lényeges hibás állítást tartalmaznak, valamint hogy 2) a konszolidált üzleti jelentés a számviteli törvény, illetve ha van, egyéb más jogszabály vonatkozó előírásaival összhangban készült-e,

A konszolidált üzleti jelentésről szóló véleményünknek ki kell terjednie a számviteli törvény 95/B. § (2) e) és f) pontjai által előírt információkra és nyilatkoznunk kell arról, hogy rendelkezésre bocsátották-e a 95/B. § (2) bekezdés a)-d), g)-h) pontjában említett információkat.

Véleményünk szerint a Csoport 2017. évi konszolidált üzleti jelentése, beleértve a számviteli törvény 95/B. § (2) e) és f) pontjai által előírt információkat is, minden lényeges vonatkozásban összhangban van a Csoport 2017. évi konszolidált pénzügyi kimutatásaival és a számviteli törvény vonatkozó előírásaival.

Mivel egyéb más jogszabály a Csoport számára nem ír elő a konszolidált üzleti jelentésre vonatkozó további követelményeket, ezért e tekintetben nem mondunk véleményt.

Továbbá nyilatkozunk, hogy a Csoport rendelkezésre bocsátotta a számviteli törvény 95/B. § (2) bekezdés a)-d) és g)-h) pontja szerint előírt információkat.

A fentiekén túl a Csoportról és annak környezetéről a könyvvizsgálat során megszerzett ismereteink alapján jelentést kell tennünk arról, hogy a tudomásunkra jutott-e bármely lényegesnek tekinthető hibás közlés (lényeges hibás állítás) az egyéb információkban, és ha igen, akkor a szóban forgó hibás közlés (hibás állítás) milyen jellegű. Ebben a tekintetben nincs jelenteni valónk.

Amikor átolvassuk az Éves Jelentést, ha arra a következtetésre jutunk, hogy az lényeges hibás állítást tartalmaz, kötelességünk az adott kérdést kommunikálni az irányítással megbízott személyek felé.

A vezetés és az irányítással megbízott személyek felelőssége a konszolidált pénzügyi kimutatásokért

A vezetés felelős a konszolidált pénzügyi kimutatások elkészítéséért és valós bemutatásáért az EU IFRS-ekkel összhangban, valamint az olyan belső kontrollokkért, amelyeket a vezetés szükségesnek tart ahhoz, hogy lehetővé váljon az akár csalásból, akár hibából eredő, lényeges hibás állításoktól mentes konszolidált pénzügyi kimutatások elkészítése.

A konszolidált pénzügyi kimutatások elkészítése során a vezetés felelős azért, hogy felmérje a Csoportnak a vállalkozás folytatására való képességét és az adott helyzetnek megfelelően közlétegye a vállalkozás folytatásával kapcsolatos információkat, valamint a vezetés felel a vállalkozás folytatásának elvén alapuló számvitel a konszolidált pénzügyi kimutatásokban való alkalmazásáért, azt az esetet kivéve, ha a vezetésnek szándékában áll megszüntetni a Csoportot vagy beszüntetni az üzletszerű tevékenységet, vagy amikor ezen kívül nem áll előtte más reális lehetőség.

Az irányítással megbízott személyek felelősek a Csoport pénzügyi beszámolási folyamatának felügyeletéért.

A könyvvizsgálónak a konszolidált pénzügyi kimutatások könyvvizsgálatáért való felelőssége

A könyvvizsgálat során célunk kellő bizonyosságot szerezni arról, hogy a konszolidált pénzügyi kimutatások egésze nem tartalmaz akár csalásból, akár hibából eredő lényeges hibás állítást, valamint az, hogy ennek alapján a véleményünket tartalmazó független könyvvizsgálói jelentést bocsássunk ki. A kellő bizonyosság magas fokú

bizonyosság, de nem garancia arra, hogy a Magyar Nemzeti Könyvvizsgálati Standardokkal és a könyvvizsgálatra vonatkozó - Magyarországon hatályos - törvények és egyéb jogszabályok - ideértve az 537/2014/EU Rendeletet is - összhangban elvégzett könyvvizsgálat mindig feltárja az egyébként létező lényeges hibás állítást. A hibás állítások eredhetnek csalásból vagy hibából, és lényegesnek minősülnek, ha ésszerű lehet az a várakozás, hogy ezek önmagukban vagy együttesen befolyásolhatják a felhasználók adott konszolidált pénzügyi kimutatások alapján meghozott gazdasági döntéseit.

Egy, a Magyar Nemzeti Könyvvizsgálati Standardokkal és a könyvvizsgálatra vonatkozó - Magyarországon hatályos - törvények és egyéb jogszabályok - ideértve az 537/2014/EU Rendeletet is - összhangban elvégzésre kerülő könyvvizsgálatnak a részeként szakmai megítélést alkalmazunk, és szakmai szkepticizmust tartunk fenn a könyvvizsgálat egésze során. Emellett:

- ▶ Azonosítjuk és felbecsüljük a konszolidált pénzügyi kimutatások akár csalásból, akár hibából eredő lényeges hibás állításainak kockázatait, az ezen kockázatok kezelésére alkalmas könyvvizsgálati eljárásokat alakítunk ki és hajtunk végre, valamint véleményünk megalapozásához elegendő és megfelelő könyvvizsgálati bizonyítékot szerzünk. A csalásból eredő lényeges hibás állítás fel nem tárásának kockázata nagyobb, mint a hibából eredőé, mivel a csalás magában foglalhat összejátszást, hamisítást, szándékos kihagyásokat, téves nyilatkozatokat, vagy a belső kontroll felülírását.
- ▶ Megismerjük a könyvvizsgálat szempontjából releváns belső kontrollt annak érdekében, hogy olyan könyvvizsgálati eljárásokat tervezzünk meg, amelyek az adott körülmények között megfelelőek, de nem azért, hogy a Csoport belső kontrolljának hatékonyságára vonatkozóan véleményt nyilvánítsunk.
- ▶ Értékeljük a vezetés által alkalmazott számviteli politika megfelelőségét és a vezetés által készített számviteli becslések és kapcsolódó közzétételek ésszerűségét.
- ▶ Következtetést vonunk le arról, hogy helyénvaló-e a vezetés részéről a vállalkozás folytatásának elvén alapuló számvitel alkalmazása, valamint a megszerzett könyvvizsgálati bizonyíték alapján arról, hogy fennáll-e lényeges bizonytalanság olyan eseményekkel vagy feltételekkel kapcsolatban, amelyek jelentős kétséget vethetnek fel a Csoport vállalkozás folytatására való képességét illetően. Amennyiben azt a következtetést vonjuk le, hogy lényeges bizonytalanság áll fenn, független könyvvizsgálói jelentésünkben fel kell hívnunk a figyelmet a konszolidált pénzügyi kimutatásokban lévő kapcsolódó közzétételekre, vagy ha a közzétételek e tekintetben nem megfelelőek, minősítenünk kell véleményünket. Következtetéseink a független könyvvizsgálói jelentésünk dátumáig megszerzett könyvvizsgálati bizonyítékon alapulnak. Jövőbeli események vagy feltételek azonban okozhatják azt, hogy a Csoport nem tudja a vállalkozást folytatni.
- ▶ Értékeljük a konszolidált pénzügyi kimutatások átfogó prezentálását, felépítését és tartalmát, beleértve a kiegészítő megjegyzésekben tett közzétételeket, valamint értékeljük azt is, hogy a konszolidált pénzügyi kimutatásokban teljesül-e az alapul szolgáló ügyletek és események valós bemutatása.

- ▶ Elegendő és megfelelő könyvvizsgálati bizonyítékot szerzünk a Csoport gazdasági egységei pénzügyi információira vonatkozóan ahhoz, hogy a konszolidált pénzügyi kimutatásokról véleményt fejezhessünk ki. Mi vagyunk a felelősek a csoport-könyvvizsgálat irányításáért, felügyeletéért és eredményéért. A könyvvizsgálói véleményünkért kizárólag a miénk marad a felelősség.

Kommunikáljuk az irányítással megbízott személyek felé - egyéb kérdések mellett - a könyvvizsgálat tervezett hatókörét és ütemezését, a könyvvizsgálat jelentős megállapításait, beleértve a Csoport által alkalmazott belső kontrollnak a könyvvizsgálatunk során általunk azonosított jelentős hiányosságait is.

Ezen felül az irányítással megbízott személyek felé nyilatkozunk arról, hogy megfeleltünk a függetlenségünkre vonatkozó releváns etikai előírásoknak, és kommunikálunk feléjük minden olyan kapcsolatot és egyéb ügyet, amely ésszerű megfontolás mellett érintheti a függetlenségünket, valamint, ahol releváns, a kapcsolódó óvintézkedéseket is.

Az irányítással megbízott személyek felé kommunikált kérdések közül meghatározzuk azokat, amelyek a legnagyobb jelentőséggel bírtak a jelen időszaki konszolidált pénzügyi kimutatások könyvvizsgálata során, és amelyek ily módon kulcsfontosságú könyvvizsgálati kérdéseknek minősülnek.

Jelentés egyéb jogi és szabályozói követelményekről

Az 537/2014/EU Rendeletnek a könyvvizsgálói jelentés kötelező tartalmi elemeire vonatkozó előírásainak megfelelő jelentéstételek:

A könyvvizsgáló kijelölése

A Társaság Közgyűlése 2017. április 24-én jelölt ki minket a Társaság jog szerinti könyvvizsgálójának. A folyamatos megbízásunk teljes időtartama a korábbi hosszabbításokkal és megújításokkal együtt 2 éve tart.

Az Audit Bizottsághoz címzett kiegészítő jelentéssel való összhang

A jelen könyvvizsgálói jelentésben szereplő véleményünk összhangban van az 537/2014/EU Rendelet 11. cikkének megfelelően elkészített az Audit Bizottsághoz címzett, és jelen könyvvizsgáló jelentéssel azonos napon keltezett kiegészítő jelentéssel.

Nem könyvvizsgálói szolgáltatások

Nyilatkozunk, hogy az 537/2014/EU Rendelet 5. cikk (1) bekezdésében említett tiltott, nem könyvvizsgálói szolgáltatások nyújtására nem került sor részünkről a Társaság és az általa kontrollált vállalkozások felé, és a könyvvizsgálat elvégzése során teljes mértékben megőriztük a Csoporttól való függetlenségünket.

A jogszabályban előírt könyvvizsgálaton valamint a konszolidált üzleti jelentésben vagy a konszolidált pénzügyi kimutatásokban bemutatott szolgáltatásokon túlmenően nem nyújtottunk semmilyen szolgáltatást a Társaságnak és az általa kontrollált vállalkozásoknak.

A jelen független könyvvizsgálói jelentést eredményező könyvvizsgálat megbízásért felelős partnere Virágh Gabriella.

Budapest, 2018. március 13.

Virágh Gabriella
megbízásért felelős partner
Ernst & Young Kft.
1132 Budapest, Váci út 20.
Nyilvántartásba-vételi szám: 001165

Virágh Gabriella
Kamarai tag könyvvizsgáló
Kamarai tagsági szám: 004245